КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2025.ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Ако оснивачким актом друштва са ограниченом одговорношћу није другачије одређено, директор или управни одбор надлежан је за:

a) заступање друштва и вођење послова друштва у складу са законом, оснивачким актом и уговором чланова друштва
b) одобравање финансијских извјештаја и расподјели добити и начину покрића губитака, укључујући и одређивање дана стицања права на учешће у добити и дана исплате учешћа у добити члановима друштва
c) сазивање сједница скупштине чланова друштва и утврђивање приједлога дневног реда
d) повећање и смањење основног капитала друштва, стицање сопствених удјела и повлачење и поништење удјела, као и за емисију хартија од вриједности

2. Девизно тржиште чине сви послови куповине и продаје девиза и ефективног страног новца који се врше непосредно:

a) између овлашћених банака, односно банака и резидената, као и између овлашћених банака, односно банака и нерезидената
b) између овлашћених банака, односно банака и резидената који имају овлашћење за обављање мјењачких послова
c) између овлашћених банака које купују и продају девизе и стране готовине изван девизног тржишта
d) ништа од наведеног

3. Начело економичности, у смислу Закона о стечају, представља:

a) групно и сразмјерно намирење стечајних повјерилаца, у складу са овим законом
b) обезбјеђење једнаког третмана и равноправан положај повјерилаца истог исплатног реда
c) колективно и сразмјерно намирење стечајних повјерилаца, у складу са овим законом
d) омогућавање остваривања највеће могуће вриједности имовине дужника у поступку реструктурирања и стечајног дужника и највећег могућег степена намирења повјерилаца у што краћем времену и са што мање трошкова

4. **Под сумњивом трансакцијом, у смислу одредби Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности БиХ сматра се:**

   a) било какво примање, давање, чување, размјена, пријенос, располагање или друго руковање средствима или другом имовином од стране обвезника, укључујући и готовинску трансакцију те омогућавање располагања сефом
   b) свака покушана или обављена готовинска и безготовинска трансакција, без обзира на њену вриједност и начин обављања, ако је испуњен један или више сљедећих разлога (обвезник зна, сумња или има оправдане разлоге за сумњу да трансакција укључује средства произашла из криминалне активности или је повезана с финансирањем терористичких активности; индикатори за препознавање сумњивих трансакција, средстава и лица упућују на то да постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности; трансакција одговара типологијама или трендовима прања новца или финансирања терористичких активности и/или када обвезник процијени да у вези с трансакцијом, средствима или клијентом постоје и други разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности
   c) двије или више трансакција које потичу с рачуна или су усмјерене на рачун правног или физичког лица, а гдје је износ појединачних трансакција испод износа потребног за идентификацију и извјештавање према одредбама овог закона, али које заједно прекорачују износ од 30.000 КМ и могу се сматрати међусобно повезаним због периода у којем су извршене, због примаоца или налогодавца трансакције, начина обављања трансакција, разлога због којег су трансакције извршене или других фактора на основу којих се трансакције могу сматрати повезаним
   d) трансакција која се не обавља у оквиру успостављеног пословног односа

5. **Према одредбама Закона о привредним друштвима, акционарско друштво, између осталог, престаје:**

   a) необављањем послова непрекидно у периоду од двије године
   b) одлуком ортака о престанку
   c) правноснажном одлуком скупштине акционара
   d) стечајем

6. **Сходно одредбама Закона о облигационим односима, у случају кад је уговор закључен према унапријед одштампаном садржају, или кад је уговор био на други начин припремљен и предложен од једне уговорне стране, нејасне одредбе тумачиће се:**

   a) у корист друге стране
   b) у корист стране која је припремила и предложила уговор
   c) у корист обје стране
   d) без фаворизовања било које стране

7. Сходно одредбама Закона о ликвидационом поступку, органи ликвидационог поступка су:

a) скупштина повјерилаца
b) ликвидациони управник (ликвидатор)
c) ликвидациони судија
d) одбор повјерилаца

8. Порез по одбитку плаћа се на сљедеће исплате прихода нерезиденту:

a) дивиденде и удјеле у добити
b) за закуп покретне имовине
c) приходе у облику камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује један од ентитета Босне и Херцеговине или јединица локалне самоуправе односно кантон у њеном саставу
d) накнаде по основу ауторског права и сродних права и права интелектуалне својине (права на репродукцију књижевних, умјетничких, научних и кинематографских дјела, патенте, лиценце, права на употребу имена, дизајн, модел, заштитни знак, нацрт, план и друга слична права)

9. Управо за индиректно опорезивање БиХ може тражити банкарску гаранцију како би осигурала одгођено плаћање износа дуга по основу индиректног пореза. Када је дужникова немогућност добијања банкарске гаранције оправдана, Управа за индиректно опорезивање БиХ може прихватити, као врсту гаранције:

a) хипотеку
b) залог са или без измјештања покретне имовине
c) добровољну и заједничку гаранција трећих лица
d) ништа од наведеног

10. Обавези обрачунавања и плаћања пореза на доходак не подлијежу:

a) резиденти БиХ за доходак остварен у Републици Српској, ФБиХ, Брчко Дистрикту БиХ или другој држави
b) нерезиденти за доходак остварен у БиХ
c) функционери и стручњаци програма за техничку помоћ Организације уједињених нација и њених специјализованих агенција
d) шефови страних конзулата и конзуларни функционери овлашћени да обављају конзуларне функције и чланови њихових домаћинстава, уколико нису држављани Босне и Херцеговине

11. Код дионичких друштава и друштава са ограниченом одговорношћу, скупштина друштва је надлежна за:

a) предлагање годишњег финанцијског извјештаја друштва

b) усвајање годишњег финанцијског извјештаја друштва

c) предлагање одлуке о распореду добити, односно начину покрића губитка

d) одлучивање о распореду добити, односно начину покрића губитка

12. Према Закону о облигационим односима, дужник може пребити (компензирати) потраживање које има према вјеровнику са овим што овај потражује од њега, ако:

a) оба потраживања гласе на новац или друге замјењиве ствари истог рода

b) оба потраживања гласе на новац или друге замјењиве ствари истог рода и исте каквоће

c) оба потраживања гласе на новац или друге замјењиве ствари истог рода и исте каквоће и ако су оба доспјела

d) ништа од претходно наведеног

13. Обвезници провођења мјера за откривање и спречавање прања новца и финанцирања терористичких активности у складу с законом су:

a) банке

b) рачуновође

c) ревизори

d) правне и физичке особе која обављају услуге порезног савјетовања

14. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, нултом стопом опорезује се:

a) промет непокретне имовине

b) промет финанцијских услуга

c) увоз добара

d) извоз добара

15. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, обвезник може остварити право на одбитак улазног пореза на:

a) набавку електричне енергије за потребе производног постројења

b) набавку сировина и материјала за обављање своје пословне дјелатности

c) набавку теретних возила за обављање своје пословне дјелатности

d) набавку путничких аутомобила, осим ако та пријевозна средства користи искључиво за обављање своје пословне дјелатности

16. Предузеће продаје пословни простор за који је приликом набавке користило одбитак улазног ПДВ-а. Пословни простор се продаје истеком 8 године од периода набавке истог. Порезни обвезник приликом продаје пословног простора:

a) има обавезу обрачунати и исказати ПДВ на порезном рачуну

b) има обавезу извршити исправку размјерног дијела кориштеног одбитка улазног ПДВ-а

c) нема обавезу обрачунати и исказати ПДВ на порезном рачуну

d) нема обавезу извршити исправку одбитка улазног ПДВ-а

17. Према Закону о ПДВ-у, посебна схема за наплату ПДВ-а на промет повезан са грађевинским радовима примјењује се на промет грађевинских радова настао:

a) између инвеститора и извођача радова

b) између инвеститора и кооперанта

c) између извођача радова и кооперанта

d) у свим претходно наведеним ситуацијама (односима)

18. Порезно признатим расходима према закону о порезу на добит сматрају се:

a) расходи плаћа на које су обрачунани припадајући порези и доприноси

b) расходи на име плаћеног пореза на добит

c) расходи донација неповезаним особама до висине до 3% укупног прихода

d) расходи настали на име евидентирања залиха у износима исказаним примјеном методе просјечне набавне цијене

19. Основицу пореза на доходак представља разлика између укупних опорезивих прихода стечених у једном порезном периоду и укупних одбитака који се могу признати у вези са стјецањем тог прихода. При томе, приходи и расходи на основу којих се израчунава опорезиви доходак утврђују се према:

a) начелу настанка догађаја

b) начелу неограниченог пословања

c) начелу благајне

d) ништа од претходно наведеног

20. Уколико нето плаћа износи 1.000,00 КМ, обвезни доприноси из плаће износе 484,22 КМ, а порез на доходак 77,78 КМ, колико износи бруто плаћа:

a) 1.077,78 КМ

b) 1.484,22 КМ

c) 1.526,00 КМ

d) 1.726,00 КМ

II ЕСЕЈИ И ЗАДАЦИ

<u>Есеј број 1.</u>

Објасните суштину накнаде материјалне штете са аспекта одредби Закона о облигационим односима (појам, обим накнаде материјалне штете, посебно о накнади материјалне штете у случају смрти, тјелесне повреде и оштећења здравља, посебно о накнади материјалне штете у случају повреде части и ширења неистинитих навода).

<u>РЈЕШЕЊЕ:</u>

<u>Есеј број 2</u>

Надлежности органа управљања код дионичких друштава у погледу одлучивања о финанцијским извјештајима (*управа, одбор за ревизију, скупштина друштва, надзорни одбор*).

<u>ОДГОВОР:</u>

Задатак број 1

У једном пореском периоду привредно друштво, које је ПДВ обвезник, према подацима из КИФ-а испоставило је излазне рачуне са ПДВ-ом у укупној вриједности од 351.000 КМ. Поред тога друштво је испоставило и један интерни ПДВ рачун на укупну вриједност од 8.775 КМ. У истом пореском периоду друштво је извршило увоз теретног возила. Теретно возило је намјењено обављању дјелатности транспорта робе. Укупна вриједеност увезеног теретног возила са ПДВ-ом је 111.150 КМ. У истом пореском периоду привредно друштво је набавило робу за даљу продају у вриједности од 175.500 КМ са ПДВ-ом. Укупна вриједност осталих испорука – добављача ПДВ обвезника за добра и услуге које ће се користити у пословне сврхе у истом пореском периоду, укључујући и ПДВ, износила је 87.750 КМ. Израчунајте износ који ће обвезник исказати у пореској пријави на редном броју 51 – ПДВ обрачунат на излазе, редном броју 61- Улазни ПДВ и редном броју 71 - Износ ПДВ-а за уплату/поврат.

РЈЕШЕЊЕ:

<u>Задатак број 2</u>

Порезни обвезник ПДВ-а друштво «А» је у раздобљу 1.И.-31.И.20х4. године имало сљедеће испоруке и набавке добара и услуга, и то:

- Пружило је услуге закупа пословног простора који се налази у Њемачкој, подузећу са сједиштем у Словенији, у износу од 2.000 КМ (без ПДВ-а).
- Извезло је робе из БиХ у износу од 100.000 КМ (без ПДВ-а).
- Продало је путнички аутомобил (на који није кориштен одбитак улазног ПДВ-а приликом набаве) у износу од 30.000 КМ (без ПДВ-а).
- Примило је услуге сервиса опреме које је пружило подузеће «Алфа» Загреб из Републике Хрватске (РХ). Услуге су пружене на територију БиХ, а подузеће «Алфа» Загреб је испоставило рачун за пружене услуге сервиса опреме на износ од 5.112,91 ЕУР без ПДВ-а (чија је протувриједност 10.000 КМ), с позивом на чланак закона о ПДВ-у у РХ да се услуге опорезују према мјесту гдје услуга стварно извршена.
- Набавило је робе за потребе даљње продаје у износу од 35.100 КМ (30.000 КМ плус 5.100 КМ ПДВ-а).
- Примило је услуга (струја, пошта, телефон) за пословне потребе у износу од 23.400 КМ (20.000 КМ плус 3.400 КМ ПДВ-а).
- Набавило је гориво за путничка возила у износу 2.340 КМ (2.000 КМ плус 340 КМ ПДВ-а).
- Набавило је добра за топли оброк и исхрану запосленика на раду у износу од 5.850 КМ (5.000 КМ плус 850 КМ ПДВ-а).

Питања:

a) **Колико износи обрачунани излазни ПДВ за раздобље 1.1.-31.1.20х4. године?** (4 бода)
b) **Колико износи улазни ПДВ на који порезни обвезник има право на одбитак за раздобље 1.1.-31.1.20х4. године?** (3 бода)
c) **Да ли је порезни обвезник исказао порезну обвезу или порезну претплату за раздобље 1.1.-31.1.20х4. године и у којем износу?** (4 бода)
d) **Да ли порезни обвезник има обвезу плаћања ПДВ-а или порезни кредит са стањем на дан 31.1.20х4. године и у којем износу укупно?** (4 бода)

<u>РЈЕШЕЊЕ:</u>